

Kampe i Afghanistan – og i familien

Anne-Cathrine Riebnitzsky er en dreven fortæller, der holder læseren i ånde med et grumt familiedrama. Bogen vandt Politikens romankonkurrence 2013.

May Schack

Roman. Anne-Cathrine Riebnitzsky: Forbandede yngel. Politikens Forlag, 334 sider, 300 kroner. Har du Pluskort, får du 15 pct. rabat på bøger i Boghallen eller fri levering hos Saxo.com. Læs mere på politiken.dk/plus.

Da Lisa under sin uddannelse til sprogofficer i Rusland skal lære afhørings-teknikker, er en af opgaverne at gennemføre en hård, kynisk afhøring. Hun klarer rollespillet med glans. Fra sin barndom ved hun alt om, hvordan man nedbryder andre.

Lisa er hovedperson og jegfortæller i Anne-Cathrine Riebnitzskys roman 'Forbandede yngel', der byder på voldsomt stof. Kampscener i Afghanistan, hvortil Lisa er udsendt. Faldskærmsudspring i den russiske Borki-flyveplads, hvor ni springere omkom, heriblandt hendes kæreste. Lillebroderen Peter, der var på besøg hos hende, overlevede, men fik begge de smadrede ben amputeret. Men hun har det godt som udsending i hæren i Afghanistan. Systemet er gennemskueligt, reglerne klare. Det var de ikke i hendes barndom.

I begyndelsen af romanen sidder Lisa i et fly ved siden af militærlægen Andreas. Han skal på orlov, hun skal midlertidigt hjem, fordi hendes lillesøster ligger på intensivafdelingen efter et selvmordsforsøg.

På den lange flytur fortæller hun Andreas hele sin livshistorie. Romanen krydsklipper mellem denne fortælling og ankomsten til København, hvor hun møder søsteren og uddyber familiebaggrunden for en venlig psykiater. Moderen, som hun har et anstrengt forhold til, møder hun også. Broderen Ivan, der også er soldat i Afghanistan, støder til.

RIEBNITZSKY er i stand til at veksle effektivt mellem fortid og nutid og får således rammen til at fungere. Romanens centrum er den frygtelige opvækst, hvor forældrene på hver sin måde er ved at bryde sammen over problemerne med at holde den urentable gård i gang. Moderen jamrer over pengemangelen, faderen udagerer sine frustratio-

HJEMME. Krigen i Afghanistan danner baggrund for krigen på hjemmefronten i vinderromanen 'Forbandede yngel'. Riebnitzsky har selv været udsendt som soldat. Foto: Lene Esthave/Polfoto

ner ved at slå og terrorisere de fire børn.

Lisa bliver mors fortrolige, den alt for tidligt ansvarlige, mens Ivan skynder sig at flygte ind i hæren. Den følsomme Peter er i klemme, lillesøsteren forskanser sig i klaverspil. Forældrene beskylder gensidigt hinanden for at være syge i hovedet, og det viser sig, at de begge har ret. Lisa tager på et tidspunkt affære. Hvordan skal ikke røbes her, for ligesom lægen i flyet har tavshedspligt, vil anmelderen også påtage sig den her.

Det er ikke først og fremmest en spændingshistorie, Riebnitzsky vil fortælle, men et grumt familiedrama. Mishandlingen af børnene er både konkret og subtil. Det bliver ved, også da børnene er voksne. Kommunikationen er altid et skjult magtspil her. Da Lisa ser moderen efter ankomsten til Danmark, mødes hun af ordene:

»Du ser træt ud«.
»Tak mor, jeg elsker også dig«, siger jeg.

»Ja, sådan var det ikke ment. Men du gør dig vel umage med at misforstå mig som altid«. Hun trækker mig ind i et knus og klapper mig på ryggen«.

Så er familiens syge dobbelt-bind og moderens offerrolle atter kridtet op. Riebnitzskys indsigter er sømmet ordentligt fast, og hun rykker drevent rundt på brikerne i skildringen af dette familiespil, hvor intet helt er, hvad det ser ud til. Det er en roman, der er beregnet på at blive slugt og rystet over.

Slutningen er lige lovlig feel-good efter min smag, men til gengæld fryder man sig over læsningen af faldskærms-scenerne, hvor lykken ved at kunne manøvrere frit og sikkert i luften står tilbage som et modbillede til den frygtelige opvækst. Jeg tænker ikke her på ulykken på Borkis flyveplads, der har sit modstykke i virkeligheden i 2003, men på andre spring, hvor tilliden til egne evner, til de andre og lykken ved at bevæge sig i et element er fuldt udfoldet.

Det er romanens grumme ironi, at hovedpersonen skal bevæge sig i luften mange kilometer over jorden, eller fungere i hæren, for at lære, hvad tillid til sig selv og ikke mindst til andre vil sige.

ANNE-CATHRINE Riebnitzsky er uddannet på Forfatterskolen, inden hun blev sprogofficer i russisk og udsendt til Afghanistan som soldat og som rådgiver for Udenrigsministeriet.

Vi kender hende fra bogen om arbejdet med afghanske kvinder, 'Kvindersnes krig' fra 2010, og fra debutromanen 'Den stjålne vej', der udspiller sig i Afghanistan. Den fik hun BogForums Debutantpris for sidste år.

'Forbandede yngel' vandt Politikens romankonkurrence i år. Riebnitzskys usædvanlige forfatterbaggrund giver hende en særlig adgang til et stof, som ligger ud over de familiehistorier, som litteraturen bugner af.

boger@pol.dk